

9. Elektronická fakturace

Celý proces zpracování příchozích faktur (příjem => zpracování => schvalování => zaúčtování) klade obvykle velké nároky na administrativu napříč celým podnikem. Elektronizace a digitalizace jsou přirozeným trendem a v mnoha případech mohou usnadnit plnění povinností, snížení chybovosti či snížit náklady. V českých firmách je stále velmi rozšířené zasílání „elektronických faktur“ ve formátu PDF, který však de facto pouze přenáší náklady na tisk z dodavatele na odběratele. Plnohodnotná elektronická faktura ve smyslu elektronizace a z ní plynoucích výhod je pouze taková, kde jsou data automatizovaně (strojově) přenesena ve standardním formátu do podnikového či účetního systému protistrany, kde jsou opět elektronicky zpracována.

Hlavní zjištění

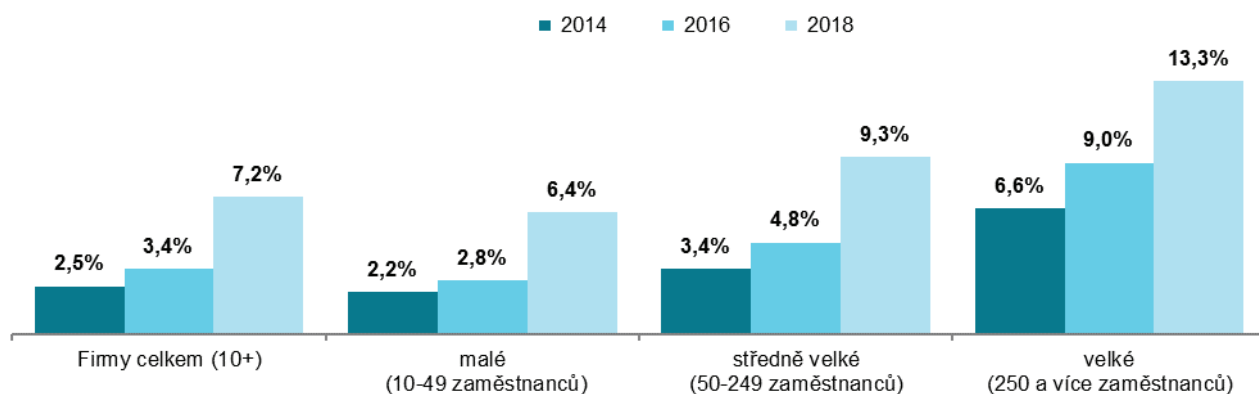
- Více než 84 % firem s 10 a více zaměstnanci v Česku v lednu 2018 vystavilo a zaslalo **fakturu elektronickou cestou**. V loňském šetření bylo takových subjektů o 10 procentních bodů méně. České firmy však častěji vystavovaly elektronické faktury ve formátu, který **neumožňoval jejich automatizované zpracování**, jednalo se např. o faktury zaslané e-mailem či jako jeho příloha v PDF formátu – tuto možnost v lednu využívalo již více jak 83 % českých firem.
- Plně automatizované faktury (tzv. e-faktury) zaslalo na začátku roku 2018 více než 14 % firem, tedy **téměř šestkrát méně** než výše uvedené elektronické faktury neumožňující jejich automatizované zpracování.
- E-faktury zasílaly v lednu 2018 častěji velké firmy s více než 250 zaměstnanci (39 %) a z hlediska odvětví je vystavovaly nejčastěji subjekty působící v potravinářském, nápojovém a tabákovém průmyslu, v automobilovém průmyslu a ve velkoobchodě (ve všech zmíněných odvětvích více než 27 %).
- Faktury **pouze¹** v elektronické podobě **ve formátu zpracovatelném automatizovanými nástroji** (tzv. e-faktury) vystavovalo v lednu 2018 velmi malé množství firem (1,5 %). Nejčastěji to byly subjekty působící v potravinářském, nápojovém a tabákovém průmyslu (6 %).
- Spočítáme-li **průměrný podíl automatizovaných e-faktur** zaslaných firmami na celkovém počtu jimi zaslaných faktur, vychází pro firmy s 10 a více zaměstnanci na 6 %. Středně velké firmy zasílaly průměrně 8 % plně automatizovaných e-faktur a velké firmy dokonce 18 % těchto faktur. Relativně nejvyšší podíl e-faktur na celkovém počtu vystavených faktur měly v lednu 2018 firmy působící v automobilovém průmyslu, v potravinářství a také subjekty působící v telekomunikacích.
- Některé firmy působící v ČR stále vystavují daňové doklady **pouze klasickou cestou** v papírové podobě. V roce 2018 jich bylo 14 %, před rokem ještě téměř čtvrtina (23 %). Jsou to častěji malé subjekty (16 %) než velké (7 %) a podle převažující ekonomické činnosti jich nalezneme nejvíce v maloobchodě (29 %), dopravě a skladování či stravování a pohostinství (shodně 23 %).
- **Datovou schránkou zaslalo fakturu** v lednu 2018 jen 7 % všech firem, častěji se jednalo o velké subjekty (13 %). Ve srovnání s předchozími roky však využívání datových schránek pro zasílání elektronických faktur mírně roste. Datovou schránkou zasílaly v roce 2018 faktury nejčastěji firmy působící v telekomunikačních činnostech (22 %).
- V zasílání faktur elektronickou cestou ve formátu, který **neumožňuje jejich automatizované zpracování**, jsou české firmy v lednu 2018 v mezinárodním měřítku² vysoce nadprůměrné (4. místo). Pokud bychom však žebříček sestavovali pouze ze zasílání plnohodnotných automatizovaných e-faktur, byly by české firmy pod průměrem EU28 (21. místo). Nejvíce e-faktur vystavují firmy ve Finsku, ve Slovinsku a v Dánsku.

---

¹ Jednalo se o firmy, které v lednu 2018 vystavily a zaslaly pouze elektronické faktury ve standardizovaném formátu umožňujícím automatizované zpracování dat a zároveň nezaslaly žádné další typy faktur.

² Zdrojem dat pro mezinárodní srovnání je databáze Eurostatu, která byla aktualizována v polovině prosince 2018: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/digital-economy-and-society/data/comprehensive-database>

Graf 9.1: Firmy v ČR zasílající faktury prostřednictvím datových schránek

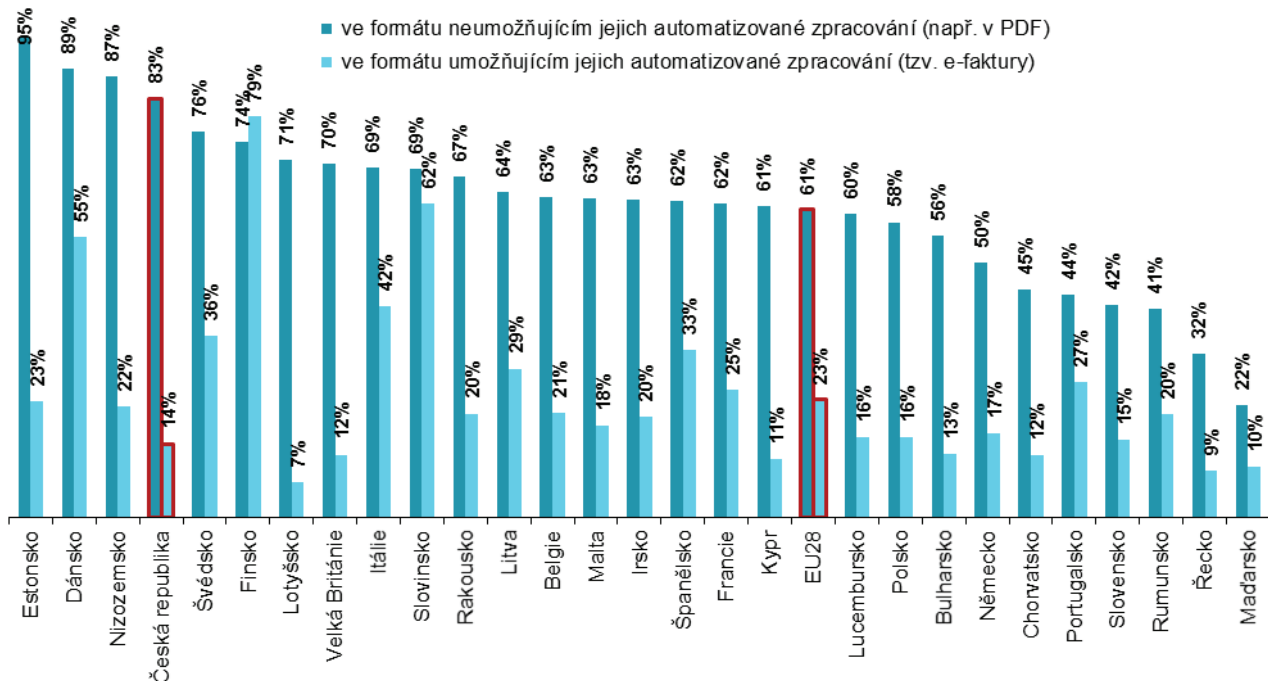
podíl na celkovém počtu firem s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní skupině v daných letech (v %)

Tab. 9.1: Využití elektronické fakturace v podnikatelském sektoru ČR v roce 2018

	Firmy zasílající faktury v elektr. podobě celkem	formát zasilaných elektronických faktur		Firmy zasílající faktury prostř. datových schránek	Firmy přijímající faktury v elektr. podobě celkem	formát přijímaných elektronických faktur	
		standardizovaný formát umožňující automatizované zpracování	jiný formát neumožňující automatizované zpracování			standardizovaný formát umožňující automatizované zpracování	jiný formát neumožňující automatizované zpracování
Firmy celkem (10+)	84,2	14,4	82,7	7,2	92,7	17,7	91,2
Velikost firmy							
10–49 zaměstnanců	82,5	11,5	81,3	6,4	91,8	16,1	90,3
50–249 zaměstnanců	90,1	21,9	87,7	9,3	95,7	20,3	94,2
250 a více zaměstnanců	92,7	38,6	88,6	13,3	97,0	36,9	95,5
Odvětví (ekonomická činnost)							
Zpracovatelský průmysl	87,4	15,4	85,5	4,7	93,7	15,9	92,5
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	87,5	10,4	86,1	6,5	95,6	18,1	93,5
Stavebnictví	81,7	6,5	80,4	7,8	92,0	7,7	91,6
Obchod a opravy motorových vozidel	87,9	17,0	87,0	7,8	92,4	26,7	91,6
Velkoobchod	90,3	27,3	89,5	7,4	95,1	19,5	94,5
Maloobchod	70,6	16,0	68,2	3,5	95,8	36,1	88,5
Doprava a skladování	74,5	11,1	73,6	3,8	88,3	21,4	86,7
Ubytování	85,9	10,6	84,9	7,2	91,3	17,6	89,8
Stravování a pohostinství	74,0	8,8	72,3	7,6	86,5	17,5	84,8
Činnosti cestovních agentur a kancelářů	95,9	11,6	93,6	8,7	98,4	15,5	96,0
Audiovizuální činnosti; vydavatelství	96,1	16,7	95,6	13,2	96,5	15,4	96,5
Telekomunikační činnosti	97,4	20,1	94,8	22,2	96,1	21,6	94,1
Činnosti v oblasti IT	95,7	16,5	94,5	14,5	98,8	20,5	97,8
Činnosti v oblasti nemovitostí	84,7	6,4	84,2	7,4	93,5	13,4	90,6
Profesní, vědecké a technické činnosti	88,7	13,2	87,5	16,9	94,7	14,8	94,7
Ostatní administrativní a podpůrné činnosti	80,3	11,4	78,1	7,6	83,2	14,0	81,6

podíl na celkovém počtu firem s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

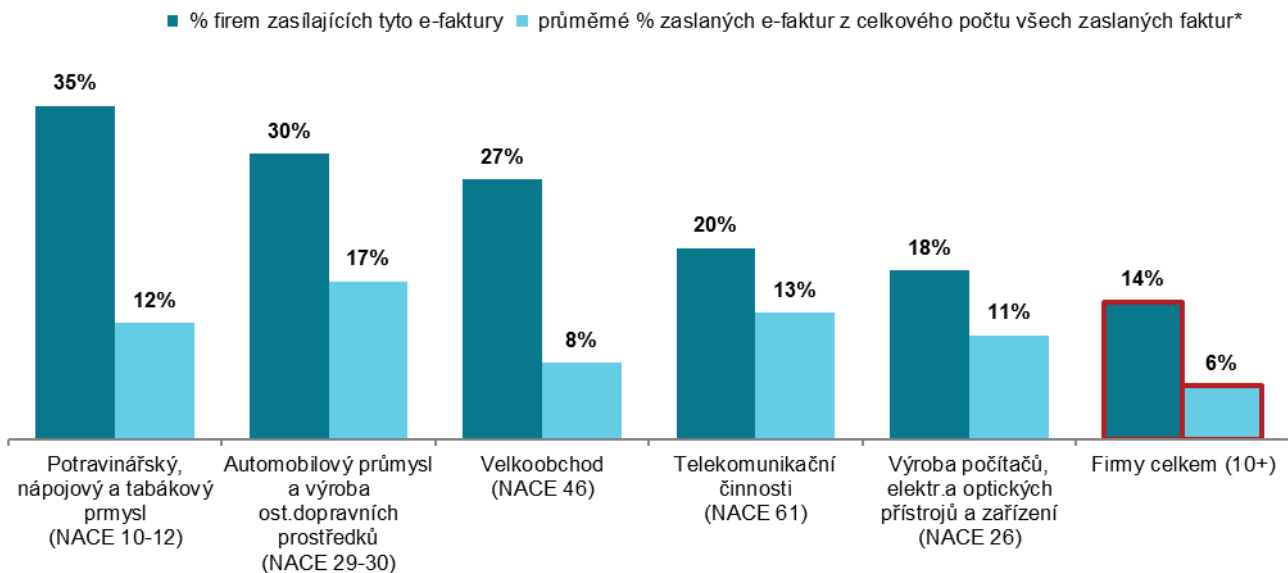
Graf 9.2: Zasilání elektronických faktur v zemích EU v roce 2018

podíl na celkovém počtu firem s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2018

Graf 9.3: Zasilání e-faktur ve formátu umožňujícím jejich automatizované zpracování firmami v ČR – top 5 odvětví v roce 2018

*jedná se o průměrný podíl e-faktur zaslaných firmami ve standardizovaném formátu určeném pro automatizované zpracování dat na celkovém počtu jimi vystavených a zaslaných faktur v lednu 2018

Zdroj: Český statistický úřad, 2018